

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Melyben: Vidéken:
 Egy hóra . . . I kor. Egy hóra . . . I kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 2 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolós szerkesztő:
MEGEDŐS LORÁNT.
 Kiadók és lap tulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piac-utca 47. és 48. szám.

Csatakiáltások.

Debreczen, október 13.

Hajrá, előre! Csatakiáltások hangzanak; rohamot fujnak; megpörögtek a dobok; szólnak a harsonák. Minden jel arra mutat, hogy itt csatáznak, noha fegyvereket nem lát senki. Nem látunk más harci eszközöket sem. Csak hangokat hallunk, amelyek oly zürzavarsak, mintha a végítélet napjának közeledését jelentenék.

Ha az a jelszó: előre: akkor ez csak azt fejezheti ki, hogy előre a bizonytalanság felé. Senki sem tudja itt, hogy miért harcolna, ha valóban csatába indulna. Az önálló bank volna az, amely ezidőszerint legkívánatosabb harci zsákmány gyanánt tűnne föl. Amde világosan látják és bizonyosan tudják a hazafiak, hogy ezidőszerint lehetetlenség ez. Miután Bécs konokul elzárkózik előle és a császár Bécs álláspontjára helyezkedik, nincs kilátás rá, hogy ezt kivívják. Azt tudja mindenki, aki harckialtásokat hangoztat. Más természetű, ugynevezett engedmények eléréséről sem lehet szó. Bécs nem ad ennek a koldusországnak semmit, csak követel.

Szabad szívek.

Írta: Camille Maclair.

Igy szólt a levél:

— Bármily fájdalmat érezzél is drága Gilberte-em hirtelen távozásom fölött, sohse feledd, hogy látszólagos szívtelen önzésem csak irántadi mély szerelmemet palástolja. Mindig szeretni foglak és mindig te leszel előttem a legelragadóbb lény a világon. Csak a házasságot gyűlölöm, mert kicsinyíteni akarta, homályosítani akarta a tökéletes képet, melyet felőled alkottam. A mi házasságunk tévedés volt. Én a kedvesednek születtam s ha elvettelek, mert birni óhajtottalak, csak azért tettem, mert e formáságnak nem tulajdonítottam nagy fontosságot. De most látom, hogy a házasság légköre a szerelemre tör. S itt az ideje, hogy segítsünk a dolgon és inkább váljunk el ma ragyogó, édes emlékekkel a szíveinkben, minthogy lassan öltözök a banalitásoknak vessünk áldozatul egy nagy, szép és szent érzést — a szerelmünket!

— Gilberte, te is az érzések rabja lettél! Te sem születtél arra, hogy a szerelmet a köznapiasságnak áldozd! Neked sem férjre, hanem egy kedvesre van szükséged! Ezt akartad látni bennem, midőn feléd közeledtem . . . De ekkor egybekeltünk és a mindennapi élet ezer apró baja, látogatá-

De viszont az ellenfél, mely rosszabb, mint akármilyen ádáz e lenség, szintén tudja, hogy az, amit elérni akar, elérhetetlen. Odaát kiadták a jelszót a hatvanhetesek koncentrációjára. Ettől várnak mindent. Pedig jól tudják, hogy ez az ország, a nép egyeteme hallani sem akar erről. A hatvanhetesek domináló ereje megszűnt. Nincs kilátás arra, hogy újra föltámadjanak. De még abban a lehetetlen esetben is, ha sikerülne összehozni egy többségi hatvanhetes tábor, Bécs nem tudna vele csinálni semmit. A hatvanhetesek punderáló egyéniségei nem akarnak hallani az általános, titkos, egyenlő és községenkinti választói jogról, melyet a kor érlelt meg és amely megvalósításra vár. Sikeres hatvanhetes koncentrációról azonban szó sem lehet és így Bécs sem tudja, miért harcol. A bécsi körök csak egyet tudnak, hogy ugyanis ennek az országnak életre-halálra meg kell adnia magát s ha nem hajlik, akkor törnie kell.

Felvonulóban az erőszak s mind az a kaosz, mely vele együtt jár. Akik ezt a kaoszt közeledni látják, azok csak a zürzavart látják, de nem egyszersmind azt, hogy mi van azontul, mely cél gyanánt elérhető volna.

sok, háztartási kérdések pusztulással fenyegették eszményeinket. A többi ember szokott életét éltek, ahelyett hogy időnk minden drága percét szerelmünknek szenteltük volna. Am már maga a tudat, hogy törvényesen az egész világ előtt, szabadon szerethetjük egymást, elkészerítette érzéseinket s egész együttélésünk alig ért föl egy olyan perccel, midőn titokban, vágytól égő szívvel, egy lopott percben találkozhattunk volna, a tiltott, rejtett szerelmet élvezni. Azoknak az ajkaknak, amelyeket lázas vágygyal csókolgatunk, nem szabadna bevásárlásokról, vagy a menü összeállításáról beszélni. Csak lopva találkozni a napnak abban az óráiban, amelyeket csak a szerelemnek, az eszményeinknek szentelhetünk, ez lett volna nekünk való Gilberte, s ennek vágta utját a házasság!

— Gilberte! Én nem akarom benned a kis polgárasszonyt látni, a feleséget, birni téged, mint valami megszokott jót, akivel majd életem alkonyán a mult tüzének kialudt hamujánál elmerengjek. Ezért jöttem hirtelen Flórencbe, s ezért kérlek ébredj a tudatára két szerelemtől gyötrődő lélek szenvedésének s egyezz bele a válásba, a melynél a hibát mind én vállalom. Egyezz belé, édes Gilbertem, nehogy szemtanui legyünk szép szerelmünk haladásának, míg egy napon majd így szólhatunk: Kedves

Semmi sem bizonyítja jobban a be-következendő nagy sötétséget, mint az, hogy Polónyi Géza is föltűnt megint a látóhatáron. Nagyon nagy bajok lehetnek itt, vagy a jövődő igen rosszat ígér, ha a sötétség szellemei elérkezettnek látják az időt oduikból való kiszárlásra.

Aki eddig bizakodott, az jól teszi, ha puskaporát készen tartja. Mert most már igazán itt a veszedelem.

A képviselőház elnapolása. A mai képviselőház ülése folyamán Kossuth Ferenc és Justh Gyula között formális tanácskozás volt. A két politikus elhatárota, hogy a képviselőház ülését holnapról kezdve, keddig bezárólag elnapolják.

A bécsi urakháza elnöksége. Bécsből táviratozzák: A Wiener Zeitung írja: Ó felsége e hó 10-iki kéziratával a reichsrat legközelebbi ülészakának tartalmára Windischgrätz Alfréd herceg titkos tanácsost az urakháza elnökévé, Fürstenberg Miksa Egon herceg titkos tanácsost és Schönburg Hartenstein Alajos herceg titkos tanácsost az urakháza elnökeivé nevezte ki.

férjem — édes feleségem, — a szívünk már hideg, nem szeretjük egymást, de hát nem baj, hiszen házastársak vagyunk. Mi ez a fájdalom, amit elválásunk okoz, szívünk lassu pusztulásához képest. Elválni most, szerelemtől áthatva, az élet legszebb fájdalma! Gilberte, értsd meg és egyezzél bele; ma még úgy válhatunk el egymástól, mint kedves a kedvesétől! . . . Én itt maradok Fiesole-ben, egyedül az arcképpel s itt várom be a válasz lefolyását, amely igen gyors kimenetelű lesz, hála a rágalmaknak, melyeket jó barátaim fognak terjeszteni fölölem s amelyeket én nem fogok megcáfolni. Ha ellenkezel, elutazom nagyon messze, de nem mondom meg hová. . . Mert elhatározásom szilárd. Am te nem fogsz ellenkezni, hiszen a kedvesem voltál s nem fogod utját állni annak, hogy eszményeinket megmentsem a pusztulástól. . .

Gilberte egy könnyet sem ejtett. Sokáig gondolkozott, majd a következő sürgönyt küldte:

— Paul Sovrèges. Hotel Aloia. Fiesole.

— Beleegyezem. S teljes szabadságot adok. És szívből üdvözlöm. — Gilberte.

S visszavonult a társaságtól. Öt hét múlva kimondták a válást, Paul Sovrèges, az ösmert író hibájából.

Ez pedig egy áprilisi estén, midőn ebéd után ott sétált a Fiesole-i kis római színház

Nézzé meg KENDE férfi ruhaszabó cég üzletét
 a hol Felöltők, Átmeneti kabátok, Öltönyök a legfinomabb minőségben és izléses kivitelben kaphatók.
 Fiu és gyermekruha különlegességek nagy választékban.
 OLCSO SZABOTT ÁRAK!
 TULKÖVETÉLÉS KIZÁRVA!
 Debreczen, Piac-utca 55. Hungária kávéház mellett. ENGEDMÉNY NINCS!

A szekularizáció és a törvényhatóságok.

Szabolcsvármegye határozata.

Üdvözlét Lengyel Imréhez.

Hajdúvármegye országos hírt határozata a szekularizáció keresztülvitele mellett most járja be a törvényhatóságokat. Igaz ugyan, hogy a legtöbb vármegye és törvényhatóság, mely eddig a határozati javaslattal foglalkozott, napirendre tért a javaslat felett, de az az eredménye mégis megvan Hajdúvármegye átiratának, hogy a szekularizáció kérdése napirendre került az országban, a kösvélemény mindenütt élénken foglalkozik vele.

Legutóbb Szabolcsvármegye foglalkozott az átirattal.

A vármegye Hajdúvármegye törvényhatósági bizottságának a szekularizáció keresztülvitele tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézett s támogatás végett megküldött feliratára Kállay András és Petrovics Gyula hozzászólása után egyhangulag a következő határozatot hozta:

„Szabolcsvármegye törvényhatósága azon nézetben van, hogy nemzetünk jelenlegi helyzete, midőn évek óta tartó válság után a legbizonytalanabb jövő és esetleg súlyos megpróbáltatások előtt állunk, midőn nemzeti életünk terén a felvetődött súlyos kérdések egész sorozata a haza sorsát szíven viselő polgárok lelkét aggodalommal tölti el, egyáltalán nem alkalmas arra, hogy a Hajdúvármegye által felvetett kérdéssel újabb veszedelmek felidézése nélkül foglalkozunk: ennél fogva annak kijelentése mellett, hogy ezen kérdést alkalmas időben a törvényesség, igazság és méltányosság követelményének megfelelően és magyar nemzeti szempontok hazafias érvényesítésével megoldandónak tartja, az átirat felett napirendre tér.”

Imre, Szabolcsvármegye is napirendre

romjai között, a sötét ciprusok közül, Flórenc felől, az alkony rózsaszínű fényében egy karcos női alakot látott közeledni. A szive megremegett. Mert a közelgő alak egy csapásra felélesztette a mult összes bűvös emlékeit. Gilberte fájdalmas mosollyal nézett rá, majd így szólt:

— Megtettem mindent, amit akartál, Paul. De egyet elfelejtettem. S ime elhoz tam neked. Azaz csak a töredékeit, mert kettőtörtem...

S feléje nyujtotta a kettőbe tört jegygyűrűt. Paul reszketve vette át.

— És most? — kérdé.

— Most...

Leszállt az alkony, alig látták egymást, s a tündér város halvány körvonalai fantasztikusan meredtek elő az alkonyi ködben.

— Most Paul, hogy szabad vagy és lelked lázas álmait beteljesültek, tudni szeretném, hogy mit gondolsz felőlem?

— Megadtad nekem azt a fájó, édes gyönyörűséget, hogy az életben is oly magasztosnak látlak, mint az álmaimban.

— S nem gondolsz senki másra? Mióta elváltunk egymástól, nem költözött be új nő képe a szivedbe?

Paul széles kézmozdulattal mutatott az alkonyi tájra.

— Senki! Csak a te eszményi képed, irántadi nagy szerelmem fantómja, mely betöltötte a tért az ég e föld között.

tért a javaslat felett, de csak azon indokból, mert nem tartja annak tárgyalását időszerűnek. Amde a kérdést ő is megoldandónak tartja.

Megirtuk volt, hogy Békésvármegye csatlakozott volt Hajdúvármegye javaslatához s a szekularizáció keresztülvitele érdekében feliratot fog intézni a képviselőházhoz. A nevezetes határozat alkalmával Achim L. András, a parasztpárt vezére a következő táviratot küldte a szekularizációs mozgalom megindítójának, Lengyel Imre ny. táblabírónak:

Békésvármegye mai közgyűlése a parasztpárt felszólalása után száz többséggel magáévá tette Hajdúvármegye szekularizációs kérdését.

Ez alkalommal a parasztpárt lelkesen üdvözli Önt.

Achim L. András
parasztpárti elnök.

Debreczen város törvényhatósága október havi közgyűlésén fog foglalkozni a javaslattal.

Az elnöki fizetések eltörlése.

Vita a képviselők összeférhetlenségéről.

A képviselőház ülése.

Az elnöki fizetések eltörléséről szóló heves vita dominálta a mai hosszú parlamenti ülést s ugyancsak sok szó esett a képviselők összeférhetlenségéről is. Egyéb-ként azonban csendes hangulat uralkodott a Házban. Az ülésen nagyon kevés képviselő volt jelen, a néppárt pedig elmaradásával tüntetett. Annál érdekesebb epizódok történtek a folyosón. Ezek közül talán a legpikánsban Kossuth és Ugron találkozása volt.

A folyosón ugyanis megjelent a kitűnő rabonban is. Amikor Kossuth Ferencet meg látta, odasielt hozzá és nagy reverenciával üdvözölte. Kossuth a kezét nyujtja és így szól:

— Hát kellett ez?

— Ja, — mondja a jellemszilárd poli-

— Igazat mondj. Ez volna az első hazugságod.

— Nem hazudok.

— Akkor... Akkor öleld a szivedre a kedvesedet, szerelmem! Felejtük el házasságunk tévedéseit, mert ha a tiéd nem leszek, — soha sem leszek senkié. És szeressük egymást forrón, édesen, mámorosan! Mint ebben a gyönyörű alkonyatban, a midőn nem látjuk egymás arcát, csak ajkaink forró csókját érezzük. Csókold le a könnyeimet, mert nagyon boldog vagyok...

Paul átölelte és egészen egymáshoz simulva léptek be a mimozáktól illatos szobába.

Flórencben maradtak egy hónapig, aztán külön-külön visszatértek Párisba. — Paul Sovréges egyedül lakott lakásában, Mme Gilberte Rieul pedig fölvette leánykori nevét és szent fogadalmat tett barát női előtt, hogy másodszer nem megy férjhez. S mindketten visszautasították a községes vállalkozókat, akik vigasztalást ohajtottak nyujtani. És szerették egymást. Szerelmük virágjait hiven, frissen megőrizték. Többé nem beszéltek a mindennapi élet ezer apró ügyes bajjáról, — csak egy közös érzésük volt, amely egymáshoz kötö őket, egy bálványuk, — amelyet imádtak — nagy, szent eszményi szerelmük!

tikus — nekem elveim vannak. En nem engedek a katonai követelésekből.

Kossuth erre a kissé furcsa válaszra jellemzően int a kezével és tovább megy. Ugron magában dohogva néz utána.

Az ülésről szóló tudósításunk a következő:

Justh Gyula elnök fél tizenegy órakor megnyitja az ülést

Hitelesítik a mult ülés jegyzőkönyvét. Elnök bemutatja az irományokat és előterjesztéseket.

Vertán Endre jegyző felolvassa az interpellációs és az indítványkönyvet. Az interpellációkra fél 2 órakor tér át a Ház.

A képviselők összeférhetlensége.

Nagy György indokolja meg indítványát, amely szerint a Ház utasítsa a kormányt, hogy haladéktalanul terjesszen elő törvényjavaslatot a képviselők összeférhetlenségét megállapító 1901: XXIV. törvények kiegészítéséről. Az első §. első bekezdése, amely szerint „Országgyűlési képviselő nem viselhet olyan hivatalt, nem foglalhat el olyan állást, mely a korona kijelölésétől, vagy a korona, a kormány s kormányközegek kinevezésétől függ és fizetéssel vagy díjazással jár”, — kiegészítendő a következő rendelkezéssel: s ilyen hivatalba vagy állásba képviselői megbízásának tartama alatt s e megbízás megszűnésétől számított egy éven belül nem nevezhető ki. A 8. §. kiegészítendő egy új bekezdéssel, mely rendel, hogy az országgyűlési képviselő képviselői megbízásának tartama alatt nem nyerhet címet, kitüntetést, rendjelet. A Ház a törvényjavaslat előterjesztéséig is az 1848: III. ik törvényekben szabályozott miniszteri felelősségre való hivatkozással megtiltja a kormánynak, hogy országgyűlési képviselőt kitüntetésre, cím vagy rendjel elnyerésére terjesszen fel.

Aki püspök lett, mert képviselő volt.

Örül annak, hogy ezt az indítványát éppen azon a napon indokolhatja meg, amelyen a képviselőház tárgyalás alá veszi az alelnöki fizetések eltörléséről szóló indítványt. A megtisztítás munkáját saját magunkon kell megkezdeni. Itt van Csernoch János esete, aki püspök lett, mert képviselő volt. (Zaj. Helyeslés.) Ez nem helyes, hiszen aki ilyen dus javadalmazást kap a kormánytól, az nem független. Az ilyen meghátrál a nemzet érdekeit védő küzdelemben. (Helyeslés.) Aki nem fogadja el indítványomat, az mind legalább udvari tanácsos akar lenni. (Zaj.) Elnök: Nem szabad így presszionálni a képviselőket.

Farkasházy Zsigmond: Az udvari tanácsosság és a nemesség presszionál.

Felkiáltások: Ügyvéd se lehessen képviselő. (Zaj.)

Nagy György kéri indítványának napirendre tűzését.

Az indítványt a többség napirendre tűzi. (Éljenzés). Kossuth Ferenc a kisebbséggel szavaz.

Az elnöki fizetések eltörlése.

Jádoki-Madocsény Gyula: Nem fogadja el Buza Barna indítványát. Ennek az indítványának logikai folyománya az volna, — hogy az elnöknek és minden más tisztviselőnek fizetése is eltörölendő. Buza idézte Rakovszky beszédét, hogy a néppártot következetlenséggel vádolja. A körülmények azonban nem azonosak és így ez a vád nem állhat meg. Öt év előtt négyórás üléseket tartott a Ház, ma pedig tizenhatórás üléseket is lehet tartani, tehát az elnökök valóban kimerítő munkát végeznek. Hivatkozik Kossuth Ferencnek egy tavaly tartott beszédére. (Helyeslés a jobboldalon.)

Holló Lajos: Néhány megjegyzést tesz. A függetlenségi párt tavaly azért szavazott az alelnöki fizetések fenntartása mellett, mert akkor nem a függetlenségi párt töltötte

Kalap ujdonságok női és férfi gyermek sapkák legnagyobb választékban csodálatos olcsón csak Neumann Testvéreknél a Tiszapalotában.

be ezeket az állásokat. Most azonban, amikor visszaszáll a pártra, régi álláspontjához hiven, nem kívánja a díjazást. Hogy miért nem töröljük el az elnöki fizetéseket?...
Kemény Károly: Törvényben van. 1848: IV. t.-c. (Helyeslés.)

Holló az alelnöki fizetéséről.

Holló Lajos: Hát miért nem töröljük el a minisztereknek vagy a dinasztának fizetését? (Helyeslés. Taps.) Az alelnökök munkája nem olyan, hogy fizetést érdemeljen. Ez csak dísz, méltóság, amelyet nem lehet honorálni. Ha esetleg az elnök helyettesítése több munkát kíván, lehet négy öt alelnököt választani. Most nincs obsztrukció.

Beniczky Ödön: Majd lesz obsztrukció!

Holló Lajos: ... Amikor ez a rendszert megcsinálták, a képviselőket érdekszállal igyekeztek összekötni. Ezzel pedig a függetlenségi párt most szakítani akar. A demokratizmus abban áll, hogy a közélet megtisztíttassék. Ezt akarjuk mi. Buza indítványát elfogadják. (Helyeslés.) Végül a delegációkban való részvételről beszél. Kijelenti, hogy a függetlenségi párt csak addig marad a delegációban, amíg azt megszüntetheti. Most a függetlenségi párt azt választja ki programjából, amit megvalósíthat. Ennek alapja a gazdasági önállóság, amelynek kivívását ők megnehezíteni igyekeznek...

Beniczky Ödön: Ugyis lezserelnek! (Zaj.)

Holló Lajos: Mert hiszen megakadályozni nem tudják, de az ország látni fogja, hogy a függetlenségi párt következetes marad. (Éljenezés és taps)

Buza Barna röviden felel Jánoki-Madocsánynak és hivatkozik egy olyan politikusra, aki előtte is tekintély.

Héderváry Lehel: Rosszat sejtek, megint Rakovszky jön. (Derűltség.)

Buza Barna: Valóban igaz. Rakovszkyra hivatkozik és az ő beszédét idézi ismét. A delegációban csak azért vesz részt a párt, mert még nem csinálták meg azt a törvényt, amely azt eltörli. Amint a király hozzájárul, nyomban eltörlik. Rakovszky bizonyára nem ilyen kényszerhelyzetben fogadta el az alelnöki fizetést. (Derűltség.) Amint Kossuth Ferenc deferált a függetlenségi párt többségének, úgy a kisebbségnek is kelene meghajolni a nemzet többségének óhaja előtt. (Nagy zaj.)

Gróf Andrassy Gyula: Ez talán még sem áll! (Mozgás.)

Buza Barna kéri indítványának elfogadását.

Elnök? A vitát bezárja és az ülést öt percre felfüggeszti.

Szünet után.

A Ház nagy többséggel elfogadja az alelnökök fizetésének eltörlését. Az alkotmánypárt és a néppárt távolmarad. Beniczky Ödön az indítványt megszavazza.

A holnapi napirend.

Elnök indítványozza, hogy egy jegyzővel többet válasszanak. (Helyeslés.) A holnapi ülés napirendjére tűzi Lázár Pál indítványának megokolását, az alelnökök és jegyzők választását és a gazdasági bizottság két jelentését. (Helyeslés.)

Az interpellációk.

Nagy György már egyszer interpellálta a miniszterelnököt, hogy a Kuria elnöki állását politikai célokra használják föl. A felsőbb bíróságok tagjai között számosan vannak, akik méltók lettek volna erre az állásra, de Günther semmiképpen sem adta bizonyosságát kiváló jogászai képességének. Sőt inkább azt mutatja, hogy semmi tehetsége nincs. (Zajos helyeslés az egész függetlenségi pártan.)

Tiltakozik az ellen, hogy az igazságszolgáltatást kiszolgáltatassák a politika hájtöröttöknek. Kérdi, milyen indokai voltak a kormányban erre a kinevezésre?

Eber Antal: Nem jogász, hanem rajztanár. (Derűltség.)

Bozóky Árpád: Jásznagykunszolnok-megye a közuti alaptól a tisztviselőknél jutalmat szavazott meg. Interpellációját más időre kívánja halasztani, mert a kormány most nem válaszol. (Helyeslés.)

Nagy György interpellál, mert a kormány nem kép iseltette magát az aradi október 6-iki gyásznapon.

Ifj. Madarász József: Helyes, csak mosd a fejüket!

Nagy György: Ez tudatos dolog volt s ezért felszólítja a kormányt, hogy igazolja ezt a vétkes mulasztását. (Helyeslés.)

Mezősi Vilmos interpellációját az ülés fél négy órakor véget ért.

Megbízható czimtár csakis a Debreczeni Független Ujság Képes Naptárában van, ezt a nagyszabású naptárt pedig csakis úgy kaphatja meg, ha a lapot járattja. Előfizetőknél ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

Az első kerületi választás.

Egy választó a pártfegyelemlről.

Levelek a jelöltekről.

Még csak egy hét a választás napjáig. Az első kerület választópolgársága azonban készen áll a függetlenségi párt zászlaja mellett, amelyet e hó 20-án impozáns többséggel akar diadalra segíteni. A kerület függetlenségi választói tömegesen jelentik be az elnökségnek, hogy a választás napján tudni fogják kötelességüket és Tüdős János dr. izig-vérig szintiszta függetlenségi és 48-as elvű programbeszéde meggyőzte őket arról, hogy Tüdős János dr. kiváló személyében méltó kezekbe fog kerülni Thaly Kálmán lobogója.

Ezt a felfogást tükrözti vissza az egész első kerület Varga Lajos dr. néhány tulhangos személyes lekötözöttjén kívül, akiket kortesutjokon egyre másra utasítanak ki a választópolgárok, még ezenkívül alaposan meg is mosva a kortesek fejét, akik saját pártjuk: a függetlenségi és 48-as párt hivataltos jelöltje ellen dolgoznak.

A választópolgárság hangulatára különben igen élénk fényt vet az a levél, melyet a mai postával a függetlenségi párt első kerületének egyik vezető tagjától kaptunk. A levél így hangzik:

Tisztelt Szerkesztőség! Jól eső érzéssel vettünk tudomást mi első kerületbeli függetlenségi és 48-as párti választók arról, hogy a debreceni sajtó pártkülönbség nélkül a Dr. Tüdős János ügyvéd ur, pártunk tisztja jellemű és igazi 48-as hitű személyét támogatja a mi választási harcunkban. Ebben jelét látjuk annak, hogy a két jelölt személye közt létező nagy különbség előtt a debreceni lapok nem hunytak szemet, mikor Dr. Tüdős ur mellé állottak, őt tartván méltóbbnak és érdemesebbnek a követségre, bárha mind a ketten függetlenségi elveket vallanak. Mi a 48-as párt zászlóját nem is fogjuk cserbenhagyni és nem fogjuk engedni, hogy a megboldogult nagynevű követünk, néhai Thaly Kálmán (Isten nyugasztája) helyébe oda nem való és nem érdemes ember ke-

rüljön. Ha eddig becsülettel megmutattuk az országnak, hogy ebben a kerületben egyhangú lelkesedéssel választottuk meg pártunk jelöltjét, most sem fog senki emberfia csorbát ejteni ezen a dicsőségünkön. Ami Dr. Varga Lajos ur eljárását illeti, azon mi mindannyian megbotránkozunk, mert hogy szabad a párt egy tagjának a párt iránti hűséget úgy megszegni, hogy saját pártja ellen fordul. Csodálkozunk is azon, hogy az intézőbizottság ezt szóltanul türi és nem üzeni meg a jelölt urnak, hogy vagy tartsa tiszteletben a pártunk határozatát, vagy pedig — kívül tágasabb, kívül szorosabb — lépjen onnét ki. Ennyit akarom a tisztelt Szerkesztőségnek megírni.

Eddig szól a levél, melyet — ismétlünk — egy neves függetlenségi pártállású embertől kaptuk. Leadtuk, mert jellemzőnek tartjuk a párt hangulatára. Kezeink közt van egy másik levél is, amely azonban — ha közreadnánk — okvetlenül rágalmazási pört provokálna a Varga dr. részéről, ezért, bár igen érdekes, közölhetetlen. Annyit azonban megemlítünk a levélből, hogy az írója tudomásunkra hozta, hogy a Varga-párti kortesek tehetetlen dühökben letépi a Tüdős-féle zászlókat. Ezt figyelmébe ajánljuk a rendőrségnek.

Andrassy és Tisza.

Harc a függetlenségi párt ellen

Wekerle a király elé megy.

A politikai válság dolgában a helyzet semmit sem változott. A bizonytalanságot és a sötétben való tapogatódzást egy sereg kombináció váltja föl. Szinte csak a hangulat variálása kedvéért közbevegyül egy-egy rém hír; Andrassy és Tiszának barátkozása s erősen foglalkoznak azzal az állítólagos tervvel, hogy a két politikus mindenben már megegyezett egymással s együttes erővel harcot kezdenek a függetlenségi párt ellen.

A rideg tény az, hogy egyelőre nem történik semmi. Minden érdeklődés mostan a miniszterelnöknek pénteki audienciája felé irányul s mint már hónapok óta hangoztatnak politikai körökben, az most újra aktuális lett, hogy tudnillik, pénteken okvetlen dönteni fog a király. Az ország persze ezt a pénteket is olyan kételkedve fogadja már, mint a többi keddet, szerdát és csütörtököt, amikor döntést jósoltak s amikor döntés nem volt.

Justh Gyula párthiveivel együtt erősen készülődik s egy szűkebbkörű értekezleten kimondták, hogy az önálló bankot okvetlen dülőre viszik, a jövő heti ülésen napirendre tűzik, sőt ha lehet, meg is szavazzák. A politika egyezményeiről egyébként az alábbi távirati értesítéseket kaptuk.

Wekerle a király előtt.

Budapesti tudósítónk táviratozza: Wekerle Sándor miniszterelnök holnap Bácsbe utazik s pénteken jelenik meg

Legjobb a Békési Róza „Csikós” szinszappana.

külön kihallgatáson a király előtt. Ettől az audienciától politikai körökben sokat várnak. Némelyek szerint ez audiencia az alkotmánypártiakra nézve lesz kedvező, de általában az a hit, hogy a király, a pénteki kihallgatáson, bármilyen irányban is, de *dönteni fog*.

Minisztertanács.

A kormány tagjai ma Kossuth Ferenc lakásán értekezletre gyültek össze. A konferencián a kabinet valamennyi tagja részt vett s a parlamenti helyzetről folyt a tanácskozás.

Andrássy és Tisza terve.

Budapest, október 13. A Magyarország mai száma állítólag a legilletékesebb helyről jött értesülés alapján közli azt a szenzációs hírt, hogy Andrássy és Tisza István gróf a jövő politikai tervükre vonatkozólag már mindenben megegyeztek s az alkotmánypárti kormány programját kidolgozták s legközelebb együttesen *folveszik a harcot a függetlenségi párt ellen*.

Dessewffy a Házban.

Nagy feltűnést keltett ma a képviselőház folyosóján, hogy Dessewffy Aurél gróf, a főrendiház elnöke fölkereste Wekerle miniszterelnököt, akivel hosszabb ideig tanácskozott. Sokan Dessewffyben látják a legújabb homo régiust.

A Justh-csoport és a bank.

Justh Gyula és hívei ma egy szűkebb értekezleten elhatározták, hogy az önálló bank ügyét okvetlen dűlőre viszik. Ugy határozta, hogy a jövő hét valamelyik ülésén már napirendre tűzik ki az önálló bank kérdését és ha lehet, egy nap alatt már le is tárgyalják, illetve meg is szavazzák.

A lefutott Polónyi.

Kossuth Ferenc ma egy publicista-képviselő útján tudomására hozta Polónyinak, hogy taktikai tervére nem reflektálhat, mert azt kivihetetlennek találja. Ezzel a Polónyi Géza-féle terv le is került a napirendről.

Barabás a politikai válságról.

Egy fővárosi hírlapíró Bécs-felé együtt utazott a függetlenségi párt alelnökével, Barabás Bélával, aki a politikai válságról és a függetlenségi pártról a következő nyilatkozatot tette:

A függetlenségi pártnak vállalkoznia kellett volna a bankkérdés *időleges* kikapcsolására és a választói törvény azonnali megvalósítására.

És pedig a legszélesebb, demokratikus alapon, az általános, egyenlő és titkos választói jog alapján.

A bankkérdést azért kellett, — ha csak egy évre is, kikapcsolni, mert a király megmondta Kossuthnak is, hogy nincsen meggyőződve arról, hogy a magyar nemzet tulnyomó többsége kívánja az önálló magyar bank felállítását. Azt is mondta a király, hogy Ausztriában nem található egyetlen egy olyan embert sem, aki a közös bank fentartását nem akarná, míg ellenben Magyarországon legalább a hatvanhetesek összesége nem kívánja a bank szétválasztását.

A hatvanhetesek koncentrációját ko-moly-nak és a függetlenségi pártra nézve veszedelmesnek tartom.

Nevezetes ugyan, ha egyes lapok és a bécsi körök egyrésze a 67-esek szövetségébe

a függetlenségi párt egy részére is számítanak. Ebben erősen fognak csatlakozni. A függetlenségi pártból nem fognak segédcsapatokat nyerni.

A függetlenségi párt és Justhék hibája folytán hiszek a hatvanhetes pártok koncentrációjának és kormányvállalásának lehetőségében és félek valamely nagy, váratlan bécsi meglepetéstől.

Valószínűnek tartom én is, hogy Andrássy vállalkozik erre a persze kilátástalan feladatra.

Megbízható címlétár csakis a Debreczeni Független Ujság Képes Naptárában van, ezt a nagyszabású naptárt pedig csakis úgy kaphatja meg, ha a lapot járátja Előfizetőknek ingyen. Másnak még pénzért sem adjuk.

Irodalom.

Kozma Andor új verses kötete.

Kedves ajándékkal lepte meg Kozma Andor a magyar olvasó közönséget. Rendkívül izlősen kiállítva, testes kötetbe foglalva kiadta legújabb kötetét „Magyar Symphoniák” címen. Szébbnél szébb lírai és kisebb elbeszélő költeményeket találunk a kötetben, köztük több hazafias verset, melyek már eddig is nagy hatást tettek és még szélesebb körű hatásra számíthatnak, mint például *A karthagói harangok*. A kötetből, amely Debreczenben is kapható minden könyvkereskedésben, itt közlünk egy rövidebb költeményt; olvasóink bizonyára szívesen fogadják szájzselitűl:

Senki és valaki.

Mig pártfogással a válladra vernek
S vagy szép tehetség és jó gyermek,
O, addig senki sem vagy!
Mig csak dicséretet aratsz
S bántatlanul maradsz:
Hatásod nem nagy.

De amikor

Már ellened irigyek dühe forr
És szidnak, tépnek,
Reád uszítanak balga népet,
Ha minden rosszat rád hazudnak,
Sárral dobálnak és lezúgnak,
Árad feléd guny, szitok, átok
S huzódnak téled rongy barátok;
Ha minden hitvány, gyöngé, gyáva,
Bizván tömegbe s nem magába,
Mer aljasul packázni véled,
Nem félve szablyaaléd:
Akkor emeld föl a fejed
És bátran fölfelé tekintve,
Parancsolóan intve
Fog' alj a jobbak közt helyet
Ne félj, tágulnak már előled,
Elnémul az irigy had is,
Mert érzi — s érezd magad is:
Valaki lett belőled!

„Petőfi-képzetele” a Petőfi-házban.

A Petőfi-ház nemcsak a Petőfi-ereklyéknek ad helyet, hanem összegyűjti a Petőfire vonatkozó irodalomnak minden bel- és külföldi termékét. A Csokonai-kör a Petőfi-háznak ezt a célját elő akarván mozdítani, felajánlott egy példányt *Oláh Gábor* munkájából, „Petőfi-képzetele”-ből. A Petőfi-ház igazgatója, Kéri Gyula nagy köszönettel fogadta a könyvet és a Csokonai-kör elnökéhez, Géresi Kálmánhoz intézett levelében úgy nyilatkozott róla, hogy a nagy költővel foglalkozó legkiválóbb művek közé sorolták.

Költemények. Vándor Mihály fiatal poéta „Költemények” címen verses kötetet adott ki. A csinos kiállítású kötet ára 1.50 korona s kapható Mihávi Sámuel könyvkereskedésében.

A must

*

(Magánjelenet.)

*

A kitűnően nevelt és Wilde Oszkár paradoxonain lefogyott ifju hazajön hajnalban három órakor egy előkelő szüretre. Le-csapja a kabátját az ágyra, amely oly érdekesen helyezkedik el, hogy úgy néz ki, mint egy kövér fűszeres. És az ifju körül-belül ezeket gondolja el:

— Meghívtak engem erre a szüretre. Elmentem erre a szüretre. (Gunyos szinnel a gondolatában.) Szüret! Miért szüret ez, mikor ez olyan, mint az eljegyzés? Esznek és isznak. Délután öt órától késő éjjelig esznek és isznak. Egyébként lehetett volna eljegyzés is, ha a házikisasszony nem titokban csókolódzik avval a szépen metszett ajku zsidó ügyvéddel. (Nevet.) A házikisasszony azt mondja, hogy az a szép metszés tetszik neki a zsidó ügyvéden, ami a száján helyezkedik el.

— Szentséges isten! Az a must! Píros és édes, drága must. Oly jó az a must, hogy még aki szorult helyzetben van az anyagiakban, az is felvidul tőle. Ittam mustot rengeteget. Mindenki sok mustot ivott. És nem értem, hogy mért van az, hogy azért mindenki azt mondta a másoknak, még aki legtöbbet ivott is, hogy ne igyál mustot. Mért ne igyam — kérdeztem — mikor olyan jó?

— Hisz ép az a rossz, hogy jó!

És nem értek még valamit. Soha még én ilyen társaságban nem voltam. Senki sem tudta kimondani az s betűt, pedig volt vagy harminc férfi a társaságban. Mindenki így mondta:

— Ne igyál mustot!

Először nem értettem, azt hittem, hogy arról a rettenetesen csunya női viseletről: a muffról beszélnek. Váltig mondtam, hogy jó, jó, hiszen nem iszom én muffot, és erre kinevettek.

És még valamit nem értek. Minden egyes urat a társaságban Istvánnak hívtak és még a legundokabbat is közülök a be-céző Pista nevével szólították. Sőt egy olyan urat is Pistának (persze Piftának) szólítottak, akiről biztosan tudtam, hogy ezelőtt Izidornak hívták. Megkérdeztem ettől az urtól, hogy könnyen vitte-e ki a miniszteriumban, hogy az Izidor név helyett a Pistát használhassa. Ez erre rám nézett, azt mondta, hogy nagy Pali maga Pifta és kinevetett. Meg kellett örülni.

Mindenki azt mondta nekem is:

— Ne igyál mustot Pifta!

És én hiába tiltakoztam.

— De kérem én nem vagyok Pista!

— Nem baj az, csak azért ne igyál Pifta mustot!

Megint megörültem. Egész este egyebet sem csináltam, mint folyton csak megörültem. Meg kellett örülni ebbe a sok megörülésbe.

Aztán megvacsoráztunk. (Gunyosan.) Vacsora? Adtak valami ehetetlen rántott-csirkét, amely kitűnően ízlett volna, ha össze nem öntözik musttal: igyál te is kiáltásokkal, — amitől aztán olyan jó izt kapott, hogy képtelenség volt megenni.

A vacsora is lezajlott. Közbe Pista XII.-nek kitűnő kedve támadt. Oly jó kedve lett a sok must ivástól, hogy összefonta a haját, hogy mi jól mulassunk. S mi ki-

tűnően m...
mint egy...
Pista...
rossz vicc...
kelltem m...
náltam eg...
a sodrom...
És i...
nevetett...
ben. Meg...
ték a pol...
is nem t...
mint ha...
itt vagy...
(Utálattal)

Szin

Csü...
bérlet...
Pén...
előadás...
Sz...
Va...
operett...
Va...
szinmű.

Sz...
Pénteken...
rendkívü...
szintárs...
óival k...
nyos ha...
annak s...
Gerő, B...
Izsó, A...
adják.

Va...
után a...
operette...
a címsz...
kor ren...
nak ért...
szerepe...
zsidó e...
K...
dalmi s...
mával...
színre...
előadás

meg...
fen s...
Kényel...
dező...
este 1...
deze...
a leg...
családi...
műsor...
lünk b...
Uranu...
mert...
ség...
hogy...
művés...
lépte...
előadá...
vetkes

mésze...
tűnő...
Rafae...
király...
Gyöny...
tány...
felvét

KO

tűnően mulattunk rajta, mert úgy nézett ki, mint egy nő.

Pista XXI. is elemében volt. Oly sok rossz viccet mondott, hogy az embernek ki kellett menni a sodrából. Egyebet sem csináltam egész este, mint ki kellett mennem a sodromból.

És így ment végig. Pista IX. folyton nevetett, úgy hogy a hasát fogta nevetésben. Meg kellett bolondulni. Folyton töltöték a poharamba a mustot, úgyhogy végre is nem tudtam másként szabadulni előle, mint ha megszököm. Megszöktem és most itt vagyok. Hanem többet mustot nem iszom! (Utálattal elalszik).

Lais.

Színház és Művészet

A színház műsora.

Csütörtök: *Kivándorló*, színmű. (A)

bérlet.

Péntek: $2 \times 2 = 5$, szatyr. Bemutató előadás. (B) bérlet.

Szombat: $2 \times 2 = 5$, szatyr. (C) bérlet.

Vasárnap délután: *Kedélyes paraszt*, operett.

Vasárnap este: *Arendás zsidó*, nép színmű. Kis bérlet.

Színházi iroda jelentése. $2 \times 2 = 5$.

Pénteken lesz a bemutatója Wied Gusztáv rendkívül mulattató vígjátékának, melyre a színtársulat személyezte a legnagyobb ambícióval készült. A darab különös levegője, gúnyos hangja és maró szatyrja, biztosítja annak sikerét. A főbb szerepeket: *Hahnel, Gerő, Bátor, Püspöki, Mártonfi, Gyöngyi Izsó, Arkosi, Nádor, Kardos, Kemény, Győre* adják.

Vasárnapi előadások. Vasárnap délután a nagy sikert aratott *Kedélyes paraszt* operette kerül színre mérsékelt helyárral, a címszerepben Arkosival. Esti 7 és fél óra kor rendes helyárral Klárné Angyal Ilkának értékes színműve kerül színre. A címszerep Gyöngyi Izsó adja, kinek az árendás zsidó egyike legjobb szerepeinek.

Kivándorló. *Herczeg Ferenc* társadalmi színműve, mely eddigi előadásai alkalmával szép sikert aratott, ma este kerül színre harmadszor A) bérletben, a bemutató előadás elsőrendű szereposztásában.

Az Uranni színház ma nyitja

meg Sas-utcai téli helyiségét, mely teljesen s mondhatni meglepően van átalakítva. Kényelmes számított üllőhelyek, új berendezés. Az előadás mindennap d. u. 5-től este 11-ig folytonos bemenettel van berendezve s minden előadás egy és fél órát tart a legmagasabb izléseket kielégítő fényes családi műsorról. Minden másodnapon új műsor. A mai műsor, mellet lentebb közlünk biztosítja a közönséget arról, hogy az Uranus előadásain pompásan fog szórakozni, mert minden egyes száma egy különlegesség. Mindazonáltal különösen megemlítjük, hogy a "Fekete kéz" new-yorki szenzációs művész felvétel és The Wallords család fölépte óriási sikerű számok. A mai megnyitó előadás pont 5 órakor veszi kezdetét a követhető fényes elite műsorról.

1. Nyitány. 2. Hollandia, gyönyörű természeti felvétel. 3. Az ezred harisnyái, kitűnő bohózat. 4. A venceuti barátok vagy Rafael festménye, rendkívül érdekes. 5. A király parancsára, igen mulatságos történet. Gyönyörűen színezte. 5 perc szünet. 6. Nyitány. 7. Csolnakázás holdfénynél, természeti felvétel. 8. A kis masamód leány, kitűnő

bohózat. 9. Este a fél hét és 8 órakor kezdődő előadásokon The Wallords család fellépte. A 3 éves Alfonz és a 8 éves Monika csodás mutatványai. 10. Amerikai szenzáció. 10-edszer A fekete kéz. Itt másodszer. Művészi felvétel. Rendkívül érdekes. 11. Az asszony akarata győz. Művészi film. Kitűnő bohózat. Csütörtökön este a fél 7 órakor kezdődő előadás Magyar Imre és fia zenekara játszik. Pénteken este a fél 6 órakor kezdődő előadás Berki Lajos zenekara játszik. Műsorváltozás mindenkor fentartva. Kedvezményes áru jegyek nem érvényesek. Helyárrak: Páholy hat személyre 6— kor. Páholyülés 1-20 fill. Zártszék 90 fill. I. hely 70 fill. II. hely 50 fill. III. hely 30 fill. — Gyermekjegy 3 évtől 10 évesig I. hely 35 fill, II. hely 25 fill. III. hely 20 fill. Előadás kezdete: Hétköznap pontban 5 órakor este 11-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 3 órától este 11 ig. Minden előadás egy és fél órát tart. Folytonos bemenet. Előkészületben Marvin és Margaret legnagyobb újdonságaikkal.

Naptári, nagy terjedelmű irodalmi rész Debreczen és Hajdúvármegye teljes ozimtarát és sok képet tartalmazó ajándékos. kap minden előfizetőnk. 340 oldal teljesen ingyen.

Betörő cigány fiú.

A kocsimák réme.

A Salétrom-utcai cigány-ifjak közül, ha a vakmerőségre díjat osztanának ki, úgy bizonyosan Rác Antal vinné el az elsősegget. Rác, még alig tizenhét éves, azt azonban mindenkinek el kell ismerni, hogy már is jobban kezeli a pénzfókot, mint a vonót. Tekintve, hogy a muzsikálás mesterségében még gyöngyében áll, ha bármilyen nótát huzna is, annyit nem kereshetne mint most, amikor fényes nappal pénzes fiókot huzgál ki. Igaz ugyan, hogy a nótákat tapssal szokták honorálni, míg Rác Antalt eme tetteért nagyon szomorú honoráriumban fogják részesíteni a rendőrségen. A kaland különben a következő:

Róth Mártonnak a Salétrom-utca 8. szám alatt van kocsmája, Rác Antal megszomjazott egy kis itálra, de miután pénze nem volt, hogy bort vegyen, úgy vélte legjobban elintézni a dolgot, hogy először lopni fog a kocsmából pénzt s aztán vesz majd érette bort. Ennek a dicső tervnek azonban csak az első része sikerült.

Ma reggel, amikor kevesen voltak a kocsmában, kihasználta Rác Antal a kedvező alkalmat s belépett a helyiségbe. Olyan allűrrel, amit a legnagyobb kaliberű szélhámos is megirigyelne, bort rendelt és leült egy székre. Amikor Róth Márton odament, hogy a bor árát kérje, a cigány ifju egy gyakorlott mozdulattal úgy mellbe lökte a kocsmáros, hogy az a földre tántorodott. Ekkor az ifjulevente villámgyorsan odaugrott a pénzes székhez s abból hetvenhat koronát kiragadott s azzal elrohant. A kocsmáros persze hamar magához tért s a leg-erőteljesebb tolvaj, tolvaj kiáltással futott a betörő után, aki a Miklós utca-fele vette az útját. A betörő-tolvajt nem tudta utólag, ez azonban nem volt baj, mert a helyszínen termett a sehol el nem maradható Letzter József, aki bebizonyította, hogy éppen olyan biztos kézzel kezeli a kodakot, mint a betörőket és egy jól sikerült pillanatfotóval a rendőrség kezére juttatta az ifju tolvajt, akit elfogtak, kihallgattak és aki természetesen töredelmesen — tagadott mindent. Rác Antal ellen lopásért még többen tettek följelentést.

HIREK

— **Ülés az egyháznál.** A debreceni ref. egyház ösztöndíj-osztó bizottsága október hó 14 én délután 4 órakor az egyház tanácsstermében ülést tart. Tártyak: Ösztöndíjak odaítélése.

— **A Ház új alelnöke.** A függetlenségi párt ma este Hoitsy Pál elnökléte alatt értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy miután az alkotmánypárt a felajánlott alelnöki állást nem fogadta el, egyhangulag Mérey Lajos jelölik alelnöknek. *Batthiányi Tivadar* gróf és *Mérey Lajos* az új alelnök-jelöltek megköszönték a párt kitüntető bizalmát Hosszas vita után elhatározta még a függetlenségi párt, hogy az egyik jegyzői állást a balpárthól fogják jelölni.

— **Szell Kálmán állapota.** Szell Kálmán, akit az alkotmánypárt tegnapi értekezletének végén rosszullet fogott el, — mint értesülünk — már jobban érzi magát. Tegnapi este az alkotmánypártból való hazaérkezése után azonnal leteküdt s orvosa vizes borogatást alkalmazott, ami a betegnek igen jót tett. Az éjt nyugodtan töltötte. Hosszabb ideig aludt s reggelre állapota erősen javult. Szell Kálmán már napokkal ezelőtt nem érezte magát jól és tegnap az alkotmánypárt értekezletére is ezzel a könnyebb rosszullettel ment el, de nem gondolta komolyabbnak a bajt, mivel még soha komolyabb betegsége nem volt. Tegnapi azután kis szédülés fogta el, ami szerencsére nem volt komolyabb természetű és ma már az éjszakai pihenés után annyira jobban volt, hogy az ágyban újságot olvasott s megjelent nagyszámú tisztviselőinek és barátainak látogatását fogadták és sokáig elbeszélgettek velük.

— **Benczur Gyula ünneplése Nyiregyházán.** Talán kevesen tudják, hogy a legnagyobb élő magyar festőművészek egyike Benczur Gyula, nyiregyházi születésű. — Nyiregyháza városa most méltóképpen fogja ünnepelni a kiváló művészt. Az ünneplés programja a következő: Október hó 16-án este a város és a Bessenyei-kör egy küldöttsége fogadja a vasuti állomáson az ünneplést, akit lakására kísérnek. 17-én délelőtt 10 órakor lesz a Nemzeti Szalonon ünnepies megnyitása a vármegyeháza dísztermében. Délután fél 3 órakor adja át *Májerszky Béla* polgármester Benczur Gyulának a *diszpolgári oklevélet*. Délután 3 órakor lesz a Benczur születési házában levő *emléktábla* ünnepélyes leleplezése, amely alkalommal a város, a Bessenyei-kör, a Magyar Képzőművészeti társaság és a Nemzeti Szalon azt megkoszorúzza. A nemzeti Szalon megkoszorúzza ugyanakkor a Bessenyei-szobrot is. Este 7 és fél órakor a Koronaszálloda dísztermében a Bessenyei-kör művészestét rendez, mely után a Koronában bankett lesz.

— **Zárt ajtóknak mögött.** A debreceni kir. törvényszék ma délelőtt két bűnügyet tárgyalt zárt ajtóknak mögött. A nyilvánosság kizárása természetesen alapos ok miatt történt. A tárgyalt ügyek természetesen kívánja azt, hogy a bíróság zárt ajtóknak mögött járjon el a vádlottak ellen, akiknek egyike Széman Mihály. Széman állatias ösztönei hajtották a bűn útjára. A másik ügyben egy szerencsétlen leány szerepel, Kéri Eszter, aki szintén büntetendő cselekedetet követett el.

Végkiárulás!

KONTSEK KORNÉL divatáruházában
Debreczen, Kossuth-utca 1.

Házlerombolás miatt

a raktáron levő női és uri divat cikkek
tulnyomó részét **rendkívüli olcsó**
árakon kiárusítom.

— **Elhunytak.** A magyar kir. állami anyakönyvi hivatalnál ma a következő haláleseteket jelentették be: Kovács János ref. 22 éves, Németh Etelka ref. 3 éves, Tóth Mihály gör. kath. 35 éves, Szabó Sándor ref. 39 éves, Ladányi Gábor ref. 3 hónapos, Kapros Irén ref. 3 hónapos.

— **Feltört magtár.** Grósz Nagy Fáni hajduszoboszlói magánzónó feljelentést tett a csendőrségen ismeretlen tettesek ellen, mert az elmúlt éjjel feltörték bezárt magtárját és onnan 146 kiló búzát és még nagyobb mennyiségű élelmi cikkeket elloptak. A csendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Nyáry grófot fölmentették.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Annak idején nagy szenzációt keltett a fővárosban egy ismert arisztokratának, Nyáry Rezső grófnak letartóztatása, akit azzal vádoltak, hogy fiatal, fejletlen iskolás leányokat vezetett a bűn útjára. Ebben az ügyben többször tüzték ki a tárgyalást a budapesti törvényszéken, de az ügyet sohasem fejezhették be. Ma újból tárgyaltak Nyáry Rezső gróf ügyét a budapesti törvényszéken s a bíróság a grófot az ellene emelt vád alól felmentette.

— **Kirabolt vonat.** Temesvárról táviratozzák: Határtalan vakmerőséggel rabolt ki egy csapat oláh paraszt egy egész vonatot. A rablás a Porta-Orientalis állomáson történt, shová a 862-ik számú vonat éjjel két óra huszonhárom perckor érkezett meg Karánsebes felől. Alig állt meg a vonat, mikor az állomással szemben levő sűrűségről egy nagy csapat oláh paraszt ugrott ki, akik szerkecsekkel és baltákkal feltörték a vasuti kocsikat és azokból mindent ellopva, nyomtalanul eltűntek az éj sötétjében. A vasuti személyzet a tulnyomó többséggel szemben teljesen tehetetlen volt. Az állomásfőnök azonnal táviratozott a szomszéd állomásra, de mire onnan segély érkezett, a rablók eltűntek. A csendőrség a legnagyobb erélyvel nyomozza a vakmerő tetteseket.

— **Ferrert agyonlőtték.** Madridból jelentik: Ferrert a híres spanyol forradalmárt ma agyonlőtték. Ferrer egyike volt azoknak, akik állandó harcokat folytattak Spanyolországban a klerikalizmus, de különösen a klerikális iskolák ellen. Roppant nagy tekintélye és befolyása volt. A proletariátusnak szószólója és a modern eszmék bajnoka gyanánt szerepelt. A haditörvényszék statáriális uton halálra ítélte. Pórének főtárgyalásán bemutattak egy írásai közt talált tervezetet, mely arról szólt, hogy Spanyolországot hogyan kell köztársasággá alakítani. Azonkívül leveleket találtak nála, amelyek arra engedték a haditörvényszéket következtetni, hogy résztvett a forradalmi mozgalmakban. Ferrer tagadta, hogy vala mely forradalmi párthoz tartozott. Ő kizárólag csak tanítással foglalkozott. Ferrer dúsgazdag ember, akinek könyvtárát 2 millióra értéklik.

— **Lopott a kedvesének.** A szerelem végzetes lépésre ragadta Ferencz Sándor asztalos segédet. Fekete Mátyásnénak udvarolgatott és hódolatát értékesebb ajándékkal is be óhajtotta bizonyítani. Csakhogy ehhez pénze nem volt és ezért elhatározta Molnár József segédétársával, hogy ellopják Szilágyi Gábor mesterüktől drága arany fülbevalóját.

Szilágyi Gábor azonban rájött a lopásra és a csendőrök figyelmét felhívta a szerelmes tolvajra, kit azonnal letartóztattak.

— **Harc cigányok és csendőrök között.** Könnyen vezetéssé válható kalandja volt az elmúlt éjszaka három hadházi vásáros kereskedőnek, akik éppen a nyiregyházi vásárról igyekeztek hazafelé. Ugyanis éjjeltájban a császárszállási puszta alatt három kereskedőt megtámadott egy nagy cigánykaraván és kiakarta rabolni. A legveszélyesebb percben érkezett oda két cirkáló csendőr, akiket midőn a cigányok megláttak, reá támadtak. Az volt szerencsésük a csendőröknek, hogy sötét volt, mert mikor reájuk akart támadni a banda, gyorsan lebuhtak a földre és az egyik csendőr vaktába belelőtt a sötétségbe. Egy éles sikoltás jelezte, hogy a lövés jól talált. Utá a nagy hazgavar, nők és gyermekek sivitottak, a férfiak pedig eszüket vesztve nagy átkozódások között menekültek el. A csendőröknek most már könnyű dolguk volt. Az asszonyokat és a gyermekeket hamarosan összefogdosták és a saját kocsijaikra ültették. Megtalálták a meglőttet is egy 22 éves cigányfiút Lakatos Pétert, akinek a golyó a jobb oldalába furdott.

— **Osztályosorsjáték.** Budapesti tudósítónk sürgönyzi: Az osztályosorsjáték ma húzásán a következő számú sorsjegyek nyertek:

35.000 koronát nyertek: 27681.
20.000 koronát nyer: 101250.
5000 koronát nyertek: 44164 66756
80851 838968.

2000 koronát nyertek: 1705 3173 5602
5805 13150 17975 19409 26769 28128 29746
83288 41480 60729 65510 72377 85421 85583
89659 90222 92280 106562 107018 107849
109523.

1000 koronát nyertek: 492 682 161
3547 3730 57591 9865 7097 7595 989 11888
11974 16238 16637 17914 2105 22331 23312
24837 25145 25580 3013 31073 31339 35505
35875 36628 36682 3788 39400 42129 57521
58215 61124 6216 62246 63253 63437 65834
66205 7000 70720 72830 73640 76576 80758
8103 81613 83494 94051 98290 10601 108214
109362.

— **Kugler Gerbeaud** cukorkák főraktára Kontsek Gézánál.

— **Dr. Both János, orvos-sebész-tudor** tudatja, hogy Derecskéről—Debreczenbe (Timár utca 18 szám) költözött s rendeléseit megkezdte.

— **Mielőtt ruha szükségletét fedezné** ajánljuk Kincs Arthur és Társa Piac utca 58. sz. Ipar és Kereskedelmi Bank palota, a hol szebbnél szebb őszi újdonságok érkeztek és vásárlási kényszer nélkül megkínt-hető, Árunk jóságáról és olcsóságáról személyesen tessék meggyőződni.

— **Szűretl** és szoba tüzijátékok raké-ták, békák, és bombák Mentze Henrik áru-házában kapható.

— **Fráter nótáskönyve!** Kapható Harmathynál Fűvészkert u. 14.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizalmas távirati jelentése Budapest, 1909. okt. 13.

Készáru 10 drágább.
1909. októberi buza 14.88 14.8)
májusi buza
1910. áprilisi buza 14.48 14.49

májusi rozs	—	—
1909. októberi rozs	9.90	9.91
1910. áprilisi rozs	10.31	10.32
1909. októberi zab	7.68	7.69
májusi zab	—	—
1910. áprilisi zab	—	—
1910. júliusi tengeri	—	—
májusi tengeri	6.97	6.98
1909. szeptemberi zab	—	—
augusztusi tengeri	—	—

Naptárt, nagy terjedelmű irodalmi részt Debreczen és Hajdúvármegye teljes czim-tárát és sok képet tartalmazó ajándékot kap minden előfizetőnk. 340 oldal tel-lesen ingyen.

VAROSI SZÍNHÁZ.

A) bérlet 5. szám.

Ma csütörtökön, október hó 14-én:

Itt harmadszor!

A kivándorló.

Színmű 4 felvonásban. Irta: Herczegh F.

Személyek:

- Hatfaludy, herceg — Lugosi Béla.
- Pálfalvy — Mártonfi Róbert.
- Szentgrothy, báró — Kardos Géza.
- Jeszi — Huzella Irén.
- Hegyi úrnők — Gyöngyi Izsó.
- Mihályi Gáspár — Kemény Lajos.
- Mihályné — Szilágyi Berta.
- Adél, a leányuk — Gyöngyi Jolán.
- Kelemen Kovács — Árkosi Vilmos.
- Boka börtönőr — Szabó Ödön.
- Veres börtönőr — Győre Alajos.
- Nagy Gyurka, rab — Torma Zsiga.

Holnap pénteken, október hó 15-én, B) bérletben. Itt először:

2x2=5.

Színmű 4 felvonásban.

Síessünk a KINCS ARTHUR és TÁRSA

Piac-utca 58. szám alatt

férfi, fiu és gyermek ruha áruházába,

mert ott kitünő tartós és finom kelmeből készített **férfi, fiu és gyermek őszi felöltőt, szőrme árut, rövid és vadász kabátokat, csinos öltözékeket**

legolcsóbban lehet megvenni.

Piac-utca 58.

Ipar és Kereskedelmi Bankpalotában.

!!! Győződjünk meg róla!!!

Mennyasszonyok, vőlegények legolcsóbban vásárolhatnak ékszernövényeket, karikagyűrűket
Halász Wándor

órák, ékszerész, vésnök

Debreczen, Piac-utca. Fehérló szálló. :-: Telefon 696. szám.

Apró hirdetések.

10 szög 40 fillér, azontul minden szög 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Vastag betűkből szedett minden szög 8 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozódásnál tessék... választályegyet csatolni...

Betöltendő.

Ügyvédi irodába megbízható fiatal ember felvétetik. Cim a kiadóban.

Alj és derék varrónők jó fizetéssel felvétetnek. Rott L. divat terem Piacz 32

Gyermektelen házaspár házmesternek felvétetik. Fischer Adolfnál Piacz 61.

Adás-vétel.

Uj és O hor eladó. Kitiűnő Rizling Ezerjó hordónként Molnár Lukácsnál Debreczenben.

Eladó jó vaskályha, Jókai u'ca 7. szám alatt.

Uj rendszerű női-férfi divatárak és butoreladás. A mai naptól kezdve minden hitelképes egyén kényelmes heti vagy havi részletfizetés mellett szerezheti be nálam a szükséges női divat cikkekben, női kabátok férfi öltönyök, felöltők, mindennemű vásznak és csanavásznakban, saját készítésű Cloth és Cisehmír paplanokban, valamint egyszerű és modern butorokban. A készpénz melletti árnál mindössze 5% árkülönbség. Kaiser Salamon, Hatvan-u. 2.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz. Rósenberg Béni Bádogos-utoza 4. szám.

Csemege szőlő. Téltre való fehér és bakar kapható Darvas Miksa Telefon 294.

Boros hordók, ujak és használtak, káposztás hordó minden nagyságban kapható. Péterfia 76. sz.

Debreczenben egy 21 év óta fenálló ruhatisztító intézet eladó. Hol, megmondja a kiadóhivatal.

Lakás.

Külön bejáralt butorozott szobát keresek 15 napra a Piacz utoza közelében. Ajánlat: Lakó ezimen e lap kiadóba.

Kiadó lakások és üzlet Hunyadi-u. 17/19.

Különféle.

Magánkutató iroda. Iskola utoza 4. szám Kényes megbízásokat, megfigyeléseket és nyomozásokat elvállal, ugy magán, mint családi ügyekben. Krámer József.

Lukács Vilmos és Testvére cementárnyára

DEBRECZEN.

Gyár: Ferencz József-ut 3. (Margit-fürdő mellett.)

Városi iroda és raktár: Hatvan-utoza 5. Telefon 308.

Ajánlat:

Portland cement Betoncsöveit, csatornázások és hidak készítéséhez Kutyáru és egyéb beton gyártmányait egyszerű és mintázott

MŰVÉ BURKOLATI LAPOKAT rendkívül olcsó áron.

Beocsini portland és román cement egyedül elárusító helye és raktára.

„Gyöngyvirág Crème“

az arokrémek gyöngye!

Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. SIMÁVÁ, LEHÉRRÉ ÉS ÜDÉVÉ teszi az arcbőrt! Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való kréme nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszerárnyában, DEBRECZEN.

Tisztelt uraim!

Ha olcsó és szép ruhát akarnak venni, forduljanak bizalommal

Tóth József

férfi szabóhoz, Vár-utoza 2. szám. a Zenede épülettel szemben, és facon öltönyöket a legolcsóbban készítek.

Pucolást és javítást is elfogadok.

Tisztelettel

Tóth József.

Hajdusági bajuszpedrő

kittüntetve a bécsi, párisi és londoni kiállításon arany éremmel és oklevéllel

Hajdusági Bajuszpedrő.

Elismert legjobb különlegesség a bajusz növesztésére és ápoltására, mely meg nem vesző természetes növényi kalciumos anyagokból készült.

Védjegy.

Egyedül készítik

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerárny DEBRECZEN, Rózsá-utoza 8. szám. „Arany egymartó“ gyártmány. Telefon 466. Telefon 466.

Iskola öltönyök

valamint férfi öltönyök a legolcsóbban

Grünfeld Adolf és Társánál

DEBRECZEN, kistemplom mellett, sarok bolt kaphatók.

Legjobb női ruhaszövet, :: Bársony és selymek, :: mosó vellezek dus választékban raktárra érkeztek Donogán és Somossy Debreczen, Risemplombazár.

Női ruhaszövetek

az őszi és téli idényre. valamint filanelek, barchetek fekete és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhadíszek

Francia P. D. jegyű fűzők. Arcfátyol, divatövek, gyöngy- és bőr díszítéskák Menyasszonyi selymek, koszorúk és látvokok legolcsóbb szabott árban

SZABÓ LAJOS FIAI

divat- vászon- és szőnyeg raktára DEBRECZEN, Rózsá-utoza 1. Alapították 1842-ik évben.

PONTOS KISZOLGÁLÁS.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy újabban bevezettük a

tea-sütemény gyártását

is s ezan gyártmányaink izléses osomagolásban a legfinomabb minőségben s igen előnyös árak mellett kaphatók városi cukorka üzletünkben,

Főtér, Tiszapalota.

Első Debreceni Gőzcukorkagyár R. T.

CSOKOLÁD DESSERTEK.

Debreceni Tisztviselők Önségélyző Egyletének szabója.

Megérkeztek a legdivatosabb férfi szövet ujdonságok őszi és téli idényre,

ugyszintén a Debreczeni Tisztviselők Önségélyző Egyesületének mintagyűjteménye.

Szabó László férfi szabó — — — Széchenyi-utoza 1. sz.

HALMÁGYI SÁMUEL

női és leány felöltők legnagyobb áruháza.
DEBRECZEN, Piac-utca, a főpostával szemben.

Őszi és téli újdonságok remek választékban.

Telefon 632.
szám.

Legújabb Costümök
Női felöltő Modellek
Utazó angol raglanok
Szörme kabátok és Bundák
Plüsch és bársony kabátok
Intézeti leány felöltők
Gyermek gallérok és kabátok

Telefon 632.
szám.

Angol aljak, Pongyolák, Princes ruhák, Selyem,
csipke, Tüll és Posztó blousok, Karmantyuk és
Boák. — Színházi és estélyi köpenyek.

Külön mérték osztály!

Szolid olcsó árak!

Előzékeny pontos kiszolgálás!

Házlebontás miatt végeladás van Glück Ede czipő üzletében

Piacz- és Kossuth-utca sarkán, a Kistemplommal szemben.

Végeladás kezdete naponta reggel 8-12-ig.
délután 2-7-ig.

Kovács Gyula és Társa megnagyobbított női divattermelben DEBRECZEN, Piacz-utca 55. (Hungária kávéház mellett.)

⊕⊕ Az őszi és téli idény divat újdonsággal meglepő nagy választékban raktárra érkeztek. ⊕⊕

➡ **Őszi felöltők** angol és sima szövetekből. ➡
Őszi angol divat kosztümök.

Kiváló szép választék

Seel Plüsch és Szörme kabátokban, Szörme boák és karmantyukban, téli posztó felöltők, színházi
és estélyi köpenyekben, Leány és gyermek kabátok, ugyancsak gyermek ruhákban.

Különlegességek: selyem, csipke, tüll és angol blousokban, Pongyolák, reform-ruhák aljak és juponokban.

➡ **Legolcsóbb szabott árak mellett.** ➡